

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/84/2023
Identifikačné číslo spisu:	7219010733
Dátum vydania rozhodnutia:	13.12.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:7219010733.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Štífta a JUDr. Marián Mačuru v trestnej veci obvineného O. X., pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Tr. zák. v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák., prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 13. decembra 2023 v Bratislave dovolanie obvineného O. X., podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Matúša Karasa, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 18. júna 2020, sp. zn. 7To/39/2020, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. sa dovolanie obvineného O. X. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice II (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom zo 6. marca 2020, sp. zn. 3T/39/2019, uznal mimo iné i obvineného O. X. za vinného z obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Tr. zák. v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. na skutkovom základe tam uvedenom.

Za to súd obvinenému uložil podľa § 172 ods. 2, § 38 ods. 2, ods. 4, § 37 písm. m) Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 140 mesiacov. Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. ho pre výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia a podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. mu uložil ochranný dohľad na 2 roky.

Proti uvedenému rozsudku okresného súdu podal obvinený O. X. v zákonom stanovenej lehote odvolanie, o ktorom Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 18. júna 2020, sp. zn. 7To/39/2020, rozhodol tak, že postupom podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného O. X. ako nedôvodné zamietol.

Dňa 5. apríla 2023 podal obvinený O. X., prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Matúša Karasa, písomne odôvodnené dovolanie, v rámci ktorého uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g)

Tr. por. V rámci odôvodnenia podaného dovolania obvinený napádal najmä skutočnosť, že jediným dôkazom, ktorý mal v podstate preukazovať jeho vinu sú záznamy priestorového odposluchu spoločného bydliska spoluobžalovaných, ktoré boli na hlavnom pojednávaní čítané, avšak mal za to, že uvedený dôkaz nebol vykonaný zákonným spôsobom, pretože v celom konaní sa nevykonala hlasová skúška k uvedeným odposluchom, ktorou by bolo možné jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázať, či patrí hlas obvinenému alebo inej tretej osobe a súčasne poukázal na absenciu znaleckého posudku, ktorým by sa preukázalo, či jeho hlas sa zhoduje s hlasom na zachytenom zvukovom odposluchu. V inej časti podaného dovolania obvinený opätovne poukázal na nesprávne a zmätočné vyhodnotenie svedeckých výpovedí B. N., Š. Š., O. Š. a E. V. prvostupňovým súdom.

Na podklade skutočností vyššie uvedených preto obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Okresného súdu Košice II zo 6. marca 2020, sp. zn. 3T/39/2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 18. júna 2020, sp. zn. 7To/39/2020 zrušil a vrátil vec prvostupňovému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K dovolaniu obvineného X. sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II (ďalej aj „prokurátor“) podaním z 5. júna 2023 konštatujúc, že obvinený nepreukázal žiadnu z taxatívne vymedzených podmienok uvedených v ustanovení § 371 Tr. por., pričom namietané záznamy z odpočúvania boli v celistvosti prečítané prokurátorom na hlavnom pojednávaní. K týmto záznamom sa odsúdený O. X. nevyjadroval, resp. uvádzal, že k nim nemá žiadnu výhradu, prípadne, že tieto nič nedokazujú, navyše odsúdený bol v celom konaní od počiatku. Na základe vyššie uvedeného preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky predmetné dovolanie podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Výjadrenie prokurátora bolo 15. júna 2023 zaslané na vedomie obvinenému O. X., ako i jeho obhajcovi JUDr. Milanovi Karasovi, ktorí k vyjadreniu prokurátorky do termínu konania neverejného zasadnutia dovolacieho súdu nezažiadali žiadne stanovisko.

Dovolanie obvineného O. X. spoločne s kompletným k veci prislúchajúcim spisovým materiálom bolo 6. decembra 2023 riadne predložené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na konanie a rozhodnutie o podanom dovolaní.

Po predložení veci najvyšší súd ako súd dovolací [§ 377 Tr. por.] predbežne preskúmal dovolanie obvineného spolu s predloženým spisovým materiálom a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov [§ 372 ods. 1 Tr. por.], prostredníctvom obhajcu [§ 373 ods. 1 Tr. por.], v zákonom stanovenej lehote [§ 370 ods. 1 Tr. por.], na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať [§ 370 ods. 3 Tr. por.] a spĺňa aj nevyhnutné obsahové náležitosti [§ 374 Tr. por.]. Zároveň ale najvyšší súd zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Úvodom najvyšší súd pripomína, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných väd, a nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať v intenciách Trestného poriadku len odvolací súd [§ 322 ods. 3 Tr. por., § 326 ods. 5 Tr. por.]. Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený eo ipso prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže dovolací súd vykonať dokazovanie len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Rovnako najvyšší súd považuje za potrebné pripomenúť, že v dovolacom konaní je (okrem výnimky uvedenej v § 385 ods. 2 Tr. por.) viazaný rozsahom a obsahom dovolateľom uplatnených námietok [R 120/2012-I]. Viazanosť dovolacími dôvodmi teda na strane jednej limituje rozsah prieskumnej právomoci dovolacieho súdu, na strane druhej ale „zaťažuje“ aj samotného dovolateľa (zastúpeného profesionálnym obhajcom z radov advokátov), ktorý svoje výhrady musí koncipovať spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo vlastne konajúcim súdom vytýka (uvedené má potom súvis s preskúmaním podmienok podľa § 371 ods. 4, ods. 5 Tr. por.).

Pokiaľ ide o obsahovú stránku podaného dovolania, najvyšší súd upozorňuje, že z väčšej časti obvinený v dovolaní uvádza len skutkové okolnosti a uvádza skutočnosti tvrdené už v rámci podaného odvolania, ktoré však súdom druhého stupňa boli náležite zodpovedané a s ktorými námietkami sa krajský súd dostatočným a argumentačne správnym spôsobom vysporiadal.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. najvyšší súd stabilne judikuje, že ak je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, možno ho úspešne uplatňovať len v takých prípadoch, keď zistené porušenie zákona svojou povahou a závažnosťou zodpovedá porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje.

V danom prípade obvinený namieta predovšetkým nezákonné vykonanie záznamov priestorového odposluchu. K uvedenému považuje najvyšší súd za potrebné v prvom rade uviesť, že v zmysle ustanovenia § 270 ods. 2 Tr. por. sa zvukový záznam ako dôkaz vykoná na technickom zariadení, a to oboznámením celého záznamu alebo jeho časti, ktorá sa týka dokazovanej skutočnosti, a ak to povaha dôkazu pripúšťa, môže sa vykonať aj oboznámením jeho celého písomného prepisu alebo jeho časti, ktorá sa týka dokazovanej skutočnosti.

Z trestného spisu je zistiteľné, že namietané záznamy priestorového odposluchu boli ako dôkaz vykonané ich prečítaním na hlavnom pojednávaní v dňoch 11.10.2019, 24.10.2019, 05.11.2019, 27.11.2019, 27.01.2020, 05.02.2020 a 28.02.2020 tak, ako to predpokladá druhá veta § 270 ods. 2 Tr. por. Z uvedeného dôvodu považoval najvyšší súd uvedenú dovoláciu námietku obvineného ako neopodstatnenú. Navyše nemožno prehliadnuť tú skutočnosť, že ani obvinený, ani jeho obhajca ani na jednom hlavnom pojednávaní nenamietali takýto spôsob vykonávania predmetných zvukových odposluchov. Naopak zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 03.03.2020 vyplýva, že obvinený O. X. a jeho obhajkyňa výslovne vyhlásili, že nenavrhnú vykonať tento dôkaz jeho prehratím.

V tejto súvislosti treba ešte doplniť, že súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo obvineného na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Konajúci súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené obvineným, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov trestnej veci uvádzaných obvineným. Rozhodnutia okresného a krajského súdu, ktoré z hľadiska obsahu ich odôvodnenia tvoria jednotu, uvedené kritéria spĺňajú.

Do obsahu uvedených práv však nepatrí právo obvineného, aby sa konajúci súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08).

Pokiaľ ide o ďalšie konkrétne dovolacie námietky obvineného, ktoré tento podriadil pod dovolací dôvod

podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., najvyšší súd uvádza, že napriek explicitnej zákonnej dikcii neumožňujúcej preskúmavanie a zmenu správnosti a úplnosti zisteného skutkového stavu dovolacím súdom, obvineným uplatnené námietky sú z väčšej časti postavené práve na jeho spochybňovaní.

Obvineným namietané skutočnosti, že v danom konaní sa nevykonala hlasová skúška k uvedeným odposluchom, ktorou malo byť jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, či hlas na odposluchoch patrí obvinenému alebo inej tretej osobe, a absencia znaleckého posudku na preukázanie, či sa hlas obvineného zhoduje s hlasom na zachytenom zvukovom odposluchu sú námietkami skutkovými. Navyše je potrebné opätovne konštatovať, že s týmito námietkami sa v podstate už vysporiadal aj konajúci krajský súd v napadnutom uznesení, v ktorom na str. 12 výslovne uviedol „že nevidel dôvod dopĺňať dokazovanie znaleckým dokazovaním po zabezpečení hlasovej vzorky minimálne od obvineného O. X., pretože z obsahu prepisov priestorových odposluchov bytu, ktorý obvinený O. X. obýval spoločne s obvineným O. X. bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že obvinený O. X. vystupujúci pod prezývkou K. sa aktívne zúčastňoval na distribúcii omamnej a psychotropnej látky“.

Ako už bolo skôr konštatované, najvyšší súd je pri dovolacom prieskume vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

V dôsledku uvedeného iba s poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov nemožno potom vyvodzovať predmetný dovolací dôvod. Ten je totiž daný len v tých prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

Vychádzajúc z týchto úvah dovolací súd konštatuje, že námietky, ktoré obvinený predostiera, sa týkajú hodnotenia skutkového stavu, do ktorého dovolací súd s ohľadom na § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. časť za bodkočiarkou zasahovať nemôže.

V súvislosti s namietaným tvrdením obvineného, že okresný súd nesprávne a zmätočne vyhodnotil svedecké výpovede B. N., Š. Š., O. Š. a L. V., najvyšší súd poznamenáva, že s uvedenou námietkou sa v podstate taktiež už vysporiadal krajský súd v napadnutom uznesení, v ktorom konštatoval, že súd prvého stupňa sa v dôvodoch svojho rozsudku dopustil nepresnosti, keď predmetné výpovede svedkov vyhodnocoval v neprospech obvineného O. X., pričom ďalej z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že krajský súd svoje skutkové úvahy o vine obvineného, ktoré ho viedli k zamietnutiu odvolania obvineného O. X., o výpovede týchto svedkov neopieral. Nad rámec uvedeného najvyšší súd pripomína, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a druhostupňového súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože tieto konania z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

Na základe vyššie uvedených skutočností dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľom uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. nie je daný, a preto jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, postupom podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.